

rychtářské právo (ferule) - jednalo se o předmět tvarově podobný královskému žezlu (obvykle vyřezaný ze dřeva), kterým se projevovala vůle rychtáře, případně starosty. Pokud rychtář vydal nějaké rozhodnutí nebo chtěl obeslat nějakým vzkazem "svoji" vesnici, tak vyslal poslíčka (lhostejno koho), kterému dal do ruky tuto feruli. Poslíček oběhnul celou vesnici, dům od domu, kde ukázal feruli a předal vzkaz. Takto fungovalo předávání zpráv a oznámení po vesnici ještě dříve, než byl zřízen obecní bubeník.

pavláčka – pavlač = vodorovná převislá konstrukce vně budovy (na zdi do dvora), z níž je vchod do jednotlivých místností téhož podlaží, umístěná na krakorcích (kamenný gotický hranolový nosný článek vodorovně vysunutý ze zdiva a nesoucí ochoz).

Byliny:

MATEŘÍDOUŠKA - zpravidla silně aromatické nízké keříky, květy jsou bělavé až sytě růžovofialové. Mateřídouškový čaj je účinný při onemocněních horních cest dýchacích, při poruchách zažívání spojených s plynatostí a kolikami. Rovněž navozuje klid, příjemný spánek, pomáhá při bolestech hlavy, závratích a nervových slabostech.

DIVIZNA - dvouletá, na celém svém povrchu plstnatě ochlupená bylina, dorůstající až do výšky 2 metrů, pro léčebné účely se využívá výhradně květ divizny, případně listy, a to při průduškových onemocněních a nemocech z nachlazení. Léčí kašel a má protizánětlivé účinky. Čaj z květů divizny prospívá činnosti jater, sleziny a brzlíku, působí močopudně.

JEDHOJ - vytrvalá bylina, 25–100 cm vysoká, roste na výslunných stráních, většinou kamenitých, v lesních lemech a křovinách, kvete žlutými květy od května do srpna. Dříve se používal jako protijed proti jiným rostlinám

PLICNÍK - léčivá rostlina, květ růžově červený až modrý, roste v hájích a lužních lesích. Odvar z plicníku léčí záněty průdušek, hojí a regeneruje sliznice dýchacích cest i trávicího ústrojí, zvyšuje krevní srážlivost, působí mírně močopudně a svíravě, usnadňuje odkašlávání.

ČERNOBÝL - je 50–150 cm (ojediněle i přes 2 m) vysoká bylina, Květy jsou žluté, hnědožluté nebo hnědočervené, kvete od července do září. Roste u cest, v křovinách, na rumišťích, mezích. Podporuje trávicí činnost (bere se proto např. při nechutenství), tlumí křeče a to zejména střevní, osvědčil se při nemocech žlučníku a pomáhá i při dýchacích potížích (chronický zánět průdušek).

Alois Jirásek

LUCERNA

Obsazení :

kněžna – Líba Škorpíková
dvořan – Martin Vojtíšek st.
vrchní – Zdeněk Škorpík
mlynář – Mirek Jakoubek
babička – Lenka Bartáková
Hanička – Irena Jakoubková
Zajíček – Jindřich Hemer
Klásek – František Říha
Sejtko – Josef Kudrna ml.
Zima – Roman Vaňásek
Braha – Jaroslav Jílek ml.
mušketýr – Radek Motyčka
lesní strašidla – Pepa Hemer, Míra Hemer, Honza Jakoubek, Marek Vojtíšek, víla – Deniska Bartáková

Klásková – Jitka Kudrnová
vodník Michal – Petr Nováček
vodník Ivan – Josef Kudrna st.
pan Franc – Zdeněk Barták ml.
Žan – Ondřej Šťastný
komorná – Lenka Vojtíšková
rychtář Kroužilka – Milan Friml
rychtář Votruba – Martin Žilka
farář – Jaroslav Jílek st.
družička – Deniska Bartáková
pacholek – Martin Vojtíšek ml.
náповěda – Vlasta Jílková

Technické zajištění :

obsluha ve stánku – Milan Friml, Jarda Jílek st., Marie Tomášková, Martin Žilka, Andrejka Škorpíková, Eliška Kudrnová, Lenka Tomášková
výroba kulis – Josef Kudrna st., Martin Vojtíšek st., Jarda Jílek ml.
malba kulis – Josef Kudrna st.
výroba rekvizit – Jarda Jílek ml., Josef Kudrna st., Martin Vojtíšek st., Fanda Říha
zvuky, osvětlení – M. Vojtíšek st., Martin Vojtíšek ml., Radek Motyčka
režie - Jitka Kudrnová
výzdoba sálu – Líba Škorpíková, Josef Kudrna st.
harmonika – Josef Kudrna ml.

+ VŠICHNI UČINKUJÍCÍ

Průběh:

1. dějství - VE MLÝNĚ - 1. přestávka, 2. dějství - NA ZÁMKU
2. přestávka, 3. dějství - U MLÝNA - 3. přestávka, 4. dějství - V LESE U ZÁMEČKU

Příběh o odvaze a statečnosti venkovského mlynáře a jeho přátel, kteří budou nuceni bránit svou čest a svobodu před panovačnou zámeckou vrchností. Statečnými silami úkol zvládnou a podaří se jim zachránit před pokácením památnou lípu, která po staletí symbolizuje svobodu mlynářova rodu. Mlynář také dokáže odolat pokušení, když provází paní kněžnu hlubokým lesem cestou z jeho mlýna na lesní zámeček. Paní kněžna pozná mlynářovu povahu a zjistí, že jeho srdce patří krásné Haničce. Když odhalí pravé zájmy svých posluhovačů, kterým jde pouze o moc a majetek, zbaví mlynáře jeho povinnosti vůči vrchnosti a rozbije starou lucernu, která tuto povinnost zpodobňuje...

Dobové výrazy:

mandát – příkaz
rejthar – jízdní voják
churota – chamrad' (sebranka, čeládka)
srub – dřevěná stavba
hospodáříček – plivník, skřítek přinášející štěstí
spomocník – mladý učitel
kasací – drobná skladba, hrála se na něčí počest
suplika – prosba
votipera – neřád
lišeň – vzpěra u vozu
rabulist – násilník, rebelant
vinš – přání
varty – hlídky
vivat – ať žije
kosinka – dobová nadávka
traktace – hostina
chám – sprostý chlap (neurozený)
štafeta - vzkaz
štrych – úskok
kalounkář – obchodník s galanterním zbožím
drabanti – stráž